

**Dorpsspiegel
Wijnjewoude**

Gemeente Opsterland
2022

Colofon

Dorpsspiegels 2022

Opdrachtgever
Gemeente Opsterland

Projectleiding
Jitske Algra MSc

Onderzoekers
Emma Hofman MSc
Jitske Algra MSc
Mechiel Zantema MEd
Dr. Nienke Broeils

Eindredactie
Maaïke van Dijk

Uitgave
Partoer, consultants en onderzoekers
Leeuwarden, november 2022

Inhoud

Inleiding	4
1 Algemene achtergrondinformatie	5
2 Wonen in Wijnjewoude & Opsterland	9
2.1 Woonsituatie en kenmerken van de woning	9
2.2 Verduurzaming van woningen in Wijnjewoude	12
2.3 Verhuizen uit Wijnjewoude	12
2.4 Waarom het prettig wonen is in Wijnjewoude	15
3 Onderwijs in Wijnjewoude	16
3.1 Aanbod van onderwijs in Wijnjewoude	16
3.2 Reisafstand naar onderwijsvoorzieningen	17
3.3 Kwaliteit van onderwijsvoorzieningen in Wijnjewoude	17
4 Bewegen & gezondheid	18
4.1 Sportvoorzieningen	18
4.2 Ervaren gezondheid	19
5 Ontmoeten en voorzieningen in Wijnjewoude	20
5.1 Lidmaatschap maatschappelijke organisaties in Wijnjewoude	20
5.2 Vrijwilligers in Wijnjewoude	21
5.3 Tevredenheid over voorzieningen in Wijnjewoude	21
5.4 Vervoersmogelijkheden	23
5.5 Verbinding inwoners met het dorp Wijnjewoude	24
6 Zorg in Wijnjewoude	26
6.1 Zelfstandig wonen in Wijnjewoude	26
6.2 Ondersteuningsmogelijkheden in Wijnjewoude en de gemeente	27
7 Nabranders	28

Inleiding

De dorpsspiegels

De gemeente Opsterland heeft in de jaren 2006, 2010, 2014 en 2018 de ervaren leefbaarheid in 15 dorpen in de gemeente gemeten. Het gaat om de dorpen Bakkeveen, Beetsterzwaag/Olterterp, Frieschepalen, Gorredijk, Hemrik, Jonkerslân, Langezwaag, Lippenhuizen, Luxwoude, Nij Beets, Siegerswoude, Ureterp, Terwispel, Tijnje en Wijnjewoude. Om dit op een gedegen manier te doen, maakt de gemeente gebruik van 'dorpsspiegels'. De dorpsspiegels zijn een instrument om inzicht te verkrijgen in de leefbaarheid per dorp. Plaatselijk belangen kunnen dit inzicht gebruiken voor het ontwikkelen van hun dorpsvisies. Ook voor het gemeentelijk beleid zijn de uitkomsten van de dorpsspiegels van grote waarde.

De dorpsspiegels geven per dorp en overkoepelend voor de gemeente inzicht in welke onderdelen volgens de respondenten goed op orde zijn en op welke onderdelen verbetering mogelijk is. Daar waar mogelijk, wordt ook bekeken waar het betreffende dorp of de gemeente als geheel vier jaar geleden stond.

Partoer

De gemeente Opsterland heeft onderzoeksbureau Partoer gevraagd om de dorpsspiegels voor 2022 voor te bereiden en uit te voeren. In dit proces is Partoer, in samenwerking met gemeente Opsterland, verantwoordelijk geweest voor het opstellen, het programmeren en het analyseren van de vragenlijst. Daarnaast heeft Partoer dorpsgesprekken voorbereid en geleid. Ten slotte hebben de onderzoekers van Partoer deze rapportage en de andere dorpsrapportages opgesteld.

Rapportage

De resultaten van de dorpsspiegels zijn in afzonderlijke dorpsrapportages per dorp inzichtelijk gemaakt. Daarnaast is een overall rapportage geschreven waar alle resultaten van Opsterland als geheel zijn beschreven. Relevante informatie uit de dorpsgesprekken is ook meegenomen in de rapportages.

1 Algemene achtergrondinformatie

In dit hoofdstuk leest u algemene informatie over de inwoners van Wijnjewoude die de vragenlijst tussen 16 mei en 8 juni 2022 hebben ingevuld. Ter aanvulling op de gegevens uit de vragenlijst is op 27 juni 2022 in Wijnjewoude een dorpsgesprek georganiseerd waarbij met inwoners is gesproken over de eerste resultaten van deze dorpspiegels. Relevante opmerkingen uit dit gesprek zijn zowel in de lopende tekst als door middel van quotes toegevoegd aan deze rapportage. Alle percentages in dit onderzoek zijn afgerond op hele getallen. Daardoor wijken de percentages in sommige gevallen iets af van 100 (hoger of lager).

Aantal inwoners Wijnjewoude & gemeente Opsterland inclusief respons

Dorp	Inwonersaantal 2022	Inwonersaantal 2018	Inwonersaantal 2013	Inwonersaantal 2009	Vershil 2018-2022
Wijnjewoude	2.053	2.036	2.029	2.066	+17 inwoners
Gemeente Opsterland	29.770	29.795	29.896	29.780	-25 inwoners

De vragenlijst is verzonden aan

Dorp	Aantal inwoners 2022	Verzonden brieven	Digitale respons	Schriftelijke vragenlijst	Totale respons	Responspercentage
Wijnjewoude	2.053	827	169	5	174	21%
Gemeente Opsterland	29.770	12.457	2.694	96	2.790	22%

In Wijnjewoude is een totale respons van 174 ingevulde vragenlijsten. Gedurende de vragenlijst is een aantal respondenten gestopt. Respondenten die de vragenlijst t/m vraag 20 hebben ingevuld, zijn meegenomen als respondent in de analyse. Na vraag 21 zijn in Wijnjewoude zeven respondenten gestopt met het invullen van de vragenlijst.

In 2018 zijn in Wijnjewoude 177 vragenlijsten ingevuld. In absolute aantallen zijn in Wijnjewoude in 2022 dus drie vragenlijsten minder ingevuld.

Deelnemers dorpsgesprek

Aan het eind van de vragenlijst konden respondenten aangeven of zij uitgenodigd wilden worden voor een dorpsgesprek. Deze gesprekken zijn, bij interesse van inwoners, in elk dorp georganiseerd. Tijdens een dorpsgesprek werden de eerste resultaten van de dorpspiegels uit dat betreffende dorp gepresenteerd. Door middel van het gesprek is meer duiding aan deze resultaten gegeven.

In Wijnjewoude hebben 33 inwoners aangegeven uitgenodigd te willen worden voor het dorpsgesprek. Negen mensen hebben zich uiteindelijk aangemeld voor het gesprek en zeven mensen waren aanwezig in verenigingsgebouw De Driehoek in Wijnjewoude.

Woonduur dorp & gemeente

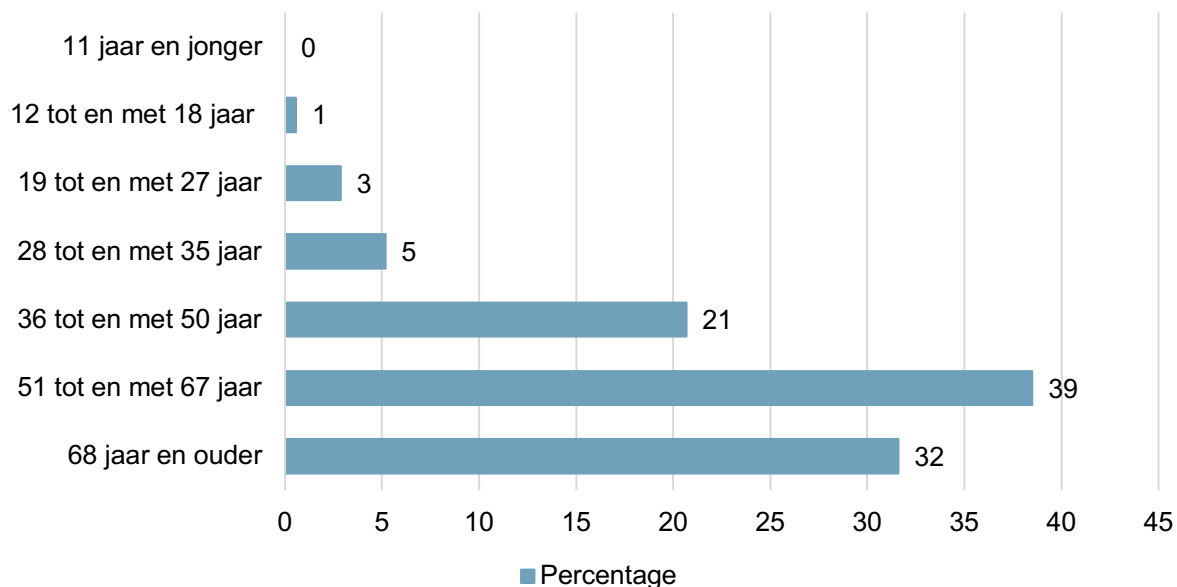
	0-2 jaar	2-5 jaar	5 – 10 jaar	10 – 20 jaar	20 jaar en langer
In het dorp Wijnjewoude	13%	7%	7%	16%	58%
In de gemeente Opsterland	11%	6%	5%	11%	66%

Hierboven is weergegeven wat de woonduur van de respondenten is in percentages. Het valt op dat het merendeel van de respondenten al langer dan 20 jaar in Wijnjewoude woont (58%).

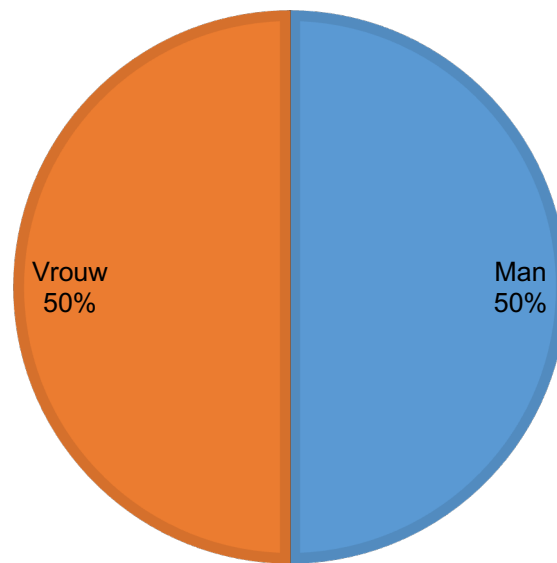
Leeftijd en geslacht

De vragenlijst is door respondenten met diverse leeftijden ingevuld. Hieronder wordt per leeftijdscategorie beschreven hoe oud de respondenten zijn. Hierin valt op dat de meerderheid van de respondenten in Wijnjewoude tussen de 51 en 67 jaar is (39%). In 2018 was dit ook zo. Toen was 34% van de respondenten tussen de 55 en 65 jaar.

Leeftijd

Geslacht

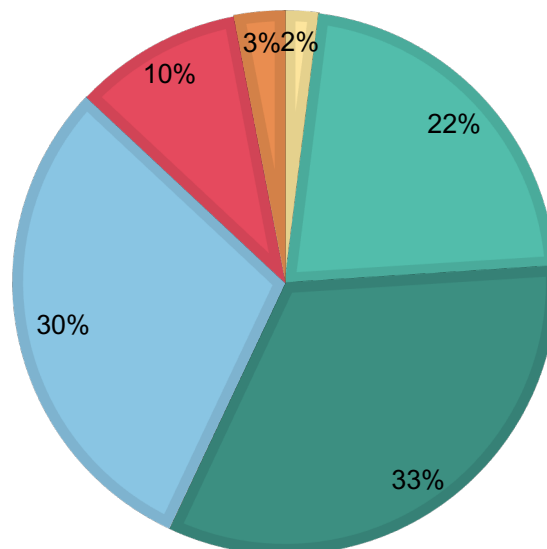

Hoogst genoten opleiding

De meeste respondenten in Wijnjewoude geven aan dat zij het mbo als hoogst genoten opleiding hebben afgemaakt (33%). Daarnaast heeft 30% het hbo afgemaakt. 3% heeft geen van de genoemde opleidingen afgemaakt.

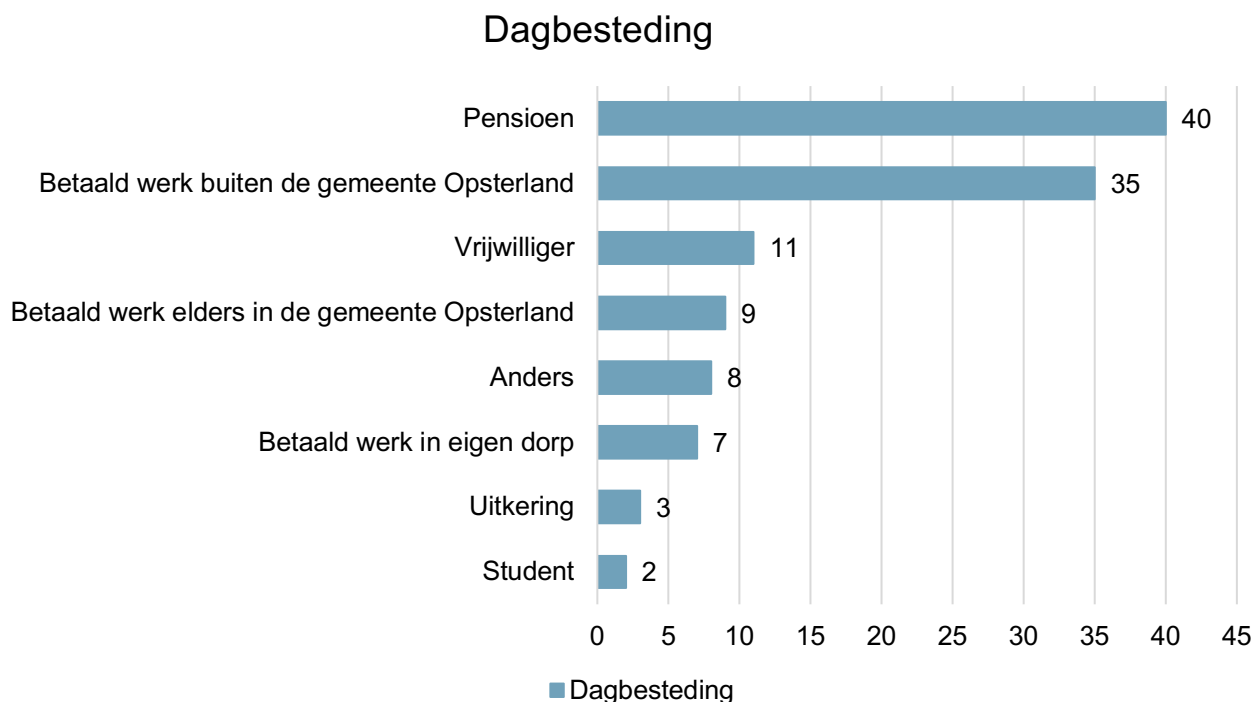
Hoogst genoten opleiding

- Basisschool
- Middelbare school
- Middelbaar beroepsonderwijs
- Hoger Beroepsonderwijs
- Wetenschappelijk Onderwijs
- Geen van genoemde

Dagbesteding

De meeste respondenten in Wijnjewoude zijn met pensioen (40%). Dit komt overeen met het aantal respondenten wat aangeeft ouder dan 68 jaar te zijn. 35% heeft betaald werk buiten de gemeente Opsterland. Vier jaar geleden gaf 66% van de respondenten aan betaald werk buiten de gemeente te hebben. Doordat de steekproef en respons in 2018 anders was, hoeft dit niet te betekenen dat in absolute aantallen minder mensen buiten Opsterland zijn gaan werken vanuit Wijnjewoude. Respondenten vulden bij anders in dat zij zzp'er zijn, huisvrouw zijn, thuis zijn zonder uitkering en thuis zijn doordat zij afgekeurd zijn.

Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk. Daardoor is het totaal van de percentages meer dan 100%.

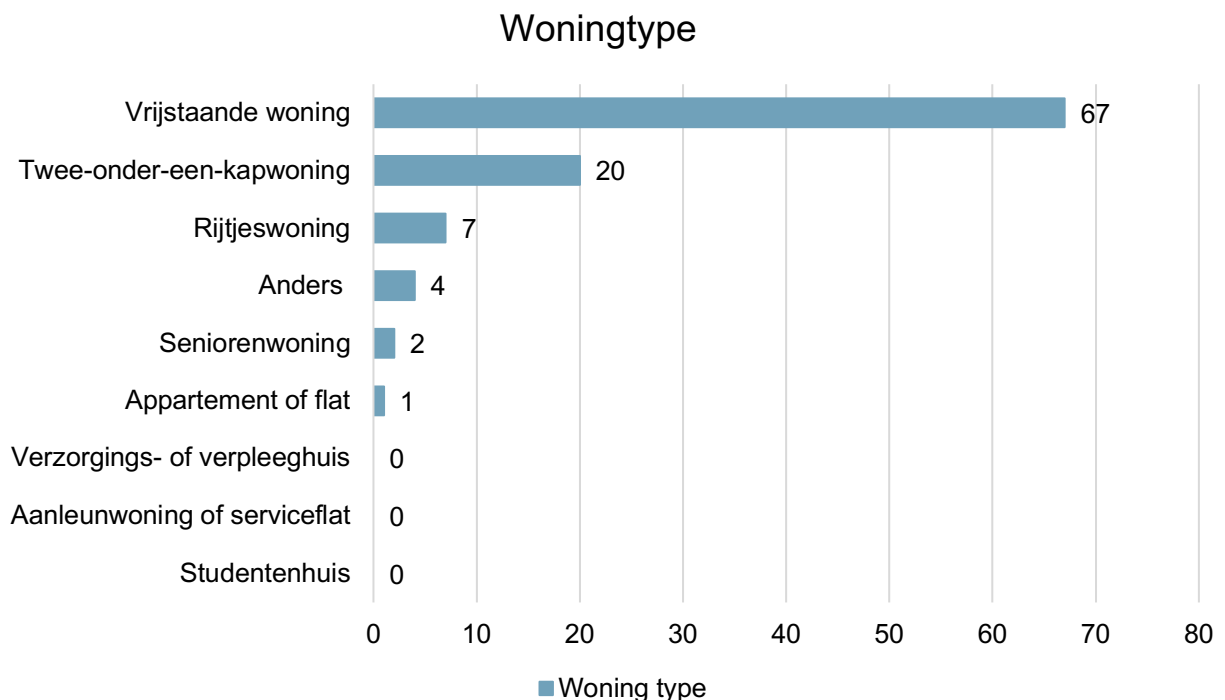
2 Wonen in Wijnjewoude & Opsterland

Dit hoofdstuk gaat in op het wonen in Wijnjewoude en Opsterland. Er zijn vragen gesteld over de woonsituatie van respondenten, verduurzaming van de woning en verhuizen.

2.1 Woonsituatie en kenmerken van de woning

Woonsituatie & Huur- of koopwoning

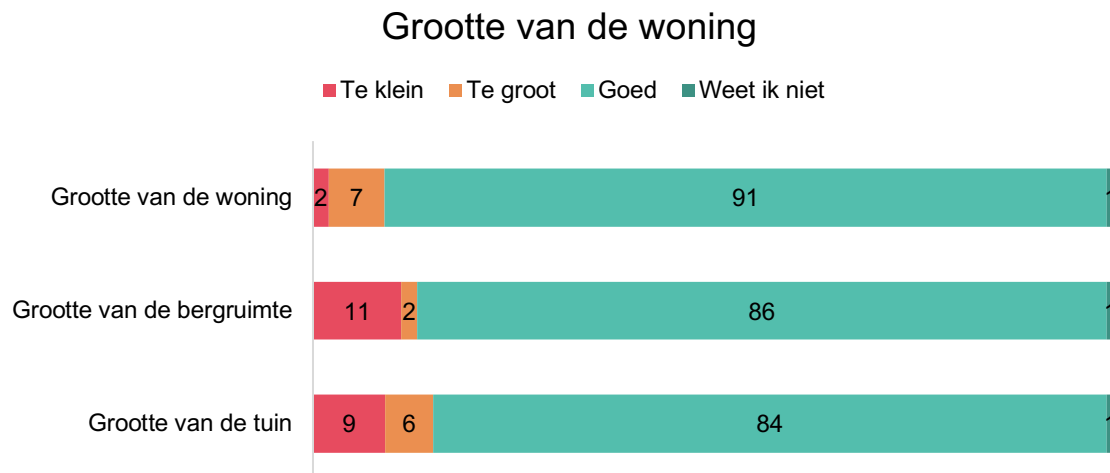
De meeste respondenten geven aan een in een vrijstaande woning te wonen (67%), 20% woont in een twee-onder-een-kapwoning, 7% in een rijtjeswoning en 2% in een seniorenwoning. Bij anders wordt een boerderij, een woonboot en een bedrijfspwoning bij een winkel genoemd.

Van al deze woningen is 86% een koopwoning en 14% een huurwoning. De meeste respondenten die aangeven in een huurwoning te wonen, wonen in een twee-onder-een-kapwoning (40%) of in een rijtjeswoning (8%). Het merendeel van de respondenten met een koopwoning woont in een vrijstaande woning (77%).

Grootte van de woning

Over het algemeen zijn respondenten tevreden over de grootte van hun woonruimte. Er zijn geen grote verschillen te zien tussen mensen die in een huur- of een koopwoning wonen.

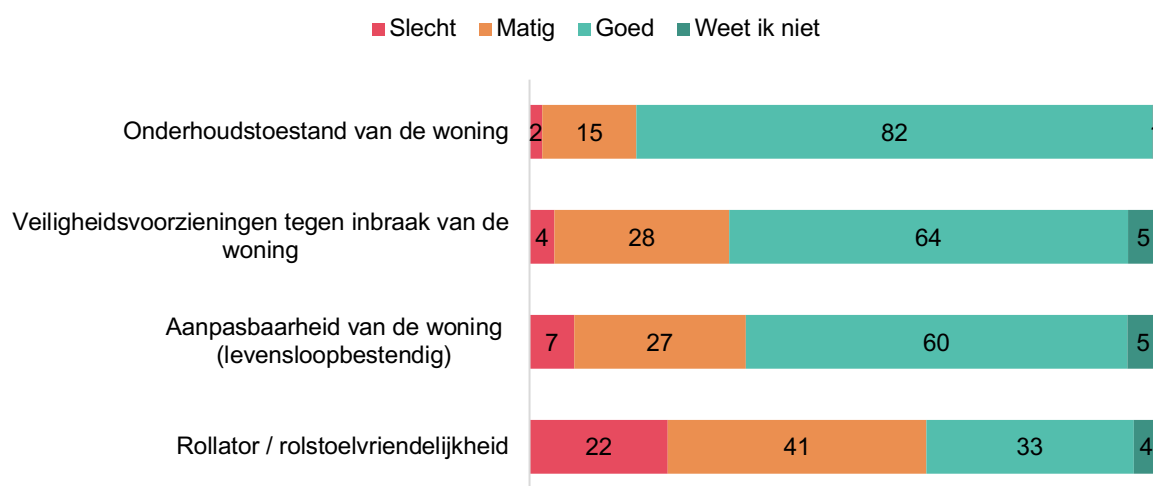

Kenmerken van de woning

Ook de kenmerken van de woning worden door de meeste respondenten als goed bevonden. Wel valt op dat een groter percentage van de respondenten de rollator/rolstoelvriendelijkheid van de woning als slecht tot matig beoordeeld (63%). In de dorpsgesprekken komt regelmatig naar voren dat dit ook met de bouwjaren van de woningen te maken kan hebben. Relatief oudere woningen, zijn (nog) niet goed voorbereid op rolstoelen of rollators. Ook is het mogelijk dat respondenten nog niet in de leeftijdsfase zitten om hierover na te (moeten) denken.

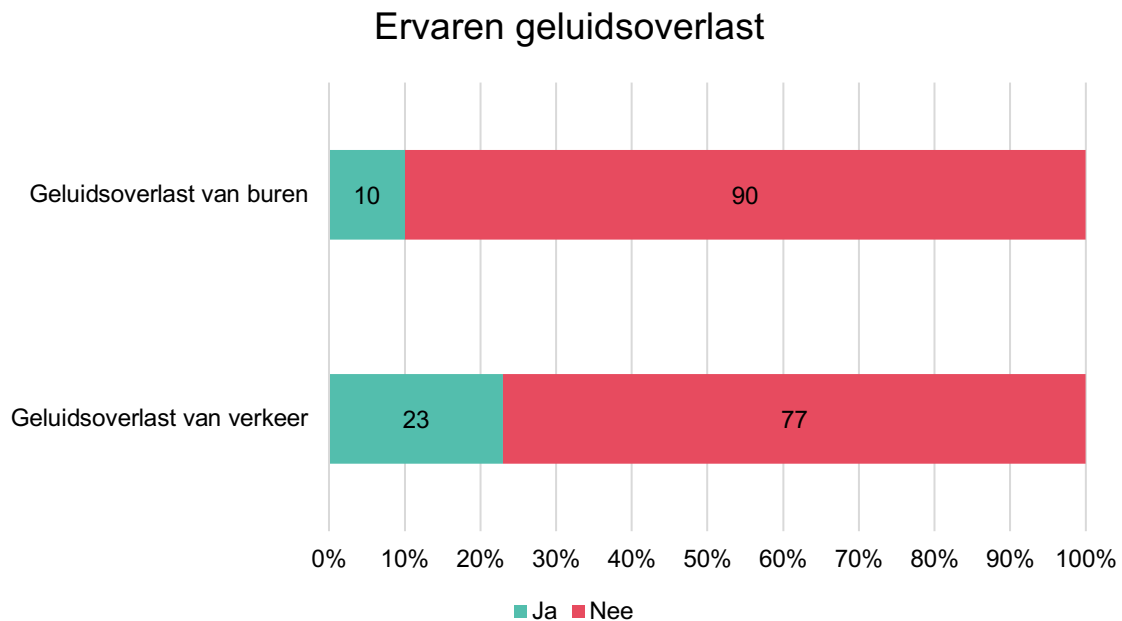
Respondenten met een huurwoning lijken levensloopbestendigheid van hun woning wat slechter te beoordelen dan respondenten met een koopwoning. Verder zijn geen grote verschillen te zien tussen respondenten met een huur of een koopwoning.

Kenmerken van de woning

Geluidsoverlast

Er zijn meer respondenten die geluidsoverlast van het verkeer ervaren (23%) dan van de burens (10%).

Waardering woning & veiligheid dorp

In Wijnjewoude beoordelen de respondenten hun woning gemiddeld met een 8,3. In Opsterland als geheel is dit een 8,1. In 2018 gaven de respondenten in Wijnjewoude hun woning gemiddeld een 7,9.

Respondenten beoordelen de veiligheid in hun dorp gemiddeld met een 7,8. In Opsterland als geheel is dit een 7,6. In 2018 gaven de respondenten in Wijnjewoude de veiligheid in hun dorp gemiddeld een 7,2.

Tijdens het dorpsgesprek willen aanwezige dorpsbewoners graag aandacht vragen voor de verkeersveiligheid in het dorp. Zij geven aan dat de doorgaande weg is aangepakt, maar de kruising van de Mounleane is niet volgens plan uitgevoerd.

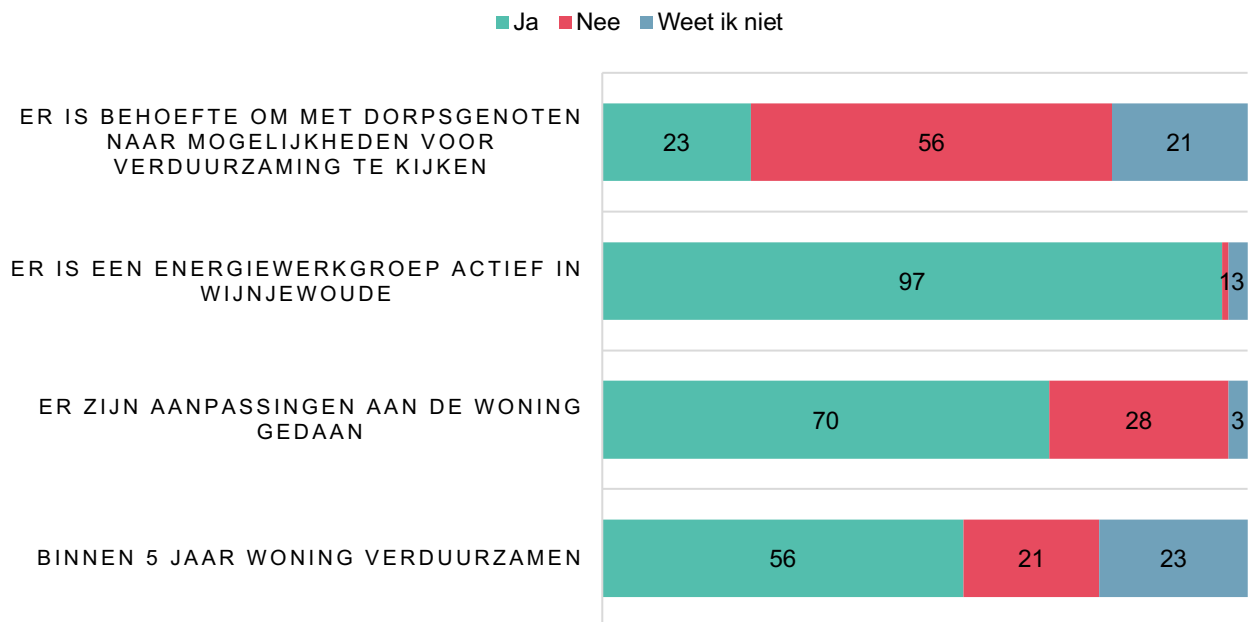
“Er zou een verspringing in aangebracht worden om het verkeer te remmen. Nu is de weg rechtgetrokken, de reden van planwijziging is niet bekend. Er wordt veel te hard gereden. In de twee bochten gaan trekkers, bussen, vrachtwagens en fietsers tegelijk erdoorheen. Het is een belangrijke fietsroute die gevaarlijk is voor fietsers. Daarbij is het een toegangspad voor een groothandel en wordt de weg door sluisverkeer gebruikt (kortste route volgens routeplanner). Ook de brug kan niet tegen het zware verkeer. Ter vergelijking heeft de Poostwei richting Beetsterzwaag wel blokkades en borden en dat blijkt te werken.”

(Quote dorpsgesprek)

2.2 Verduurzaming van woningen in Wijnjewoude

Een groot deel van de respondenten geeft aan al aanpassingen aan de woning te hebben gedaan op het gebied van verduurzaming (65%). 56% geeft aan dit binnen vijf jaar van plan te zijn. Van de respondenten die aangeeft binnen vijf jaar de woning te willen verduurzamen, geeft 75% aan ook al aanpassingen te hebben gedaan. Zij willen hun huis dus verder verduurzamen. 25% heeft nog geen aanpassingen gedaan en is dat binnen vijf jaar van plan. 23% van de respondenten geeft aan er behoefte aan te hebben om samen met dorpsgenoten naar mogelijkheden voor verduurzaming te kijken. 85% van deze respondenten is ouder dan 50 jaar en nog eens 85% van deze respondenten woont in een koopwoning.

Verduurzamen

97% van de respondenten weet dat er een energiewerkgroep is in Wijnjewoude. Aanwezig tijdens het dorpsgesprek noemen dat elke woningeigenaar vanuit WEN €2000,- heeft gekregen om zijn woning te verduurzamen: *“Hierdoor is er veel geïnvesteerd in de verduurzaming van de woningen. Dit blijkt ook uit de enquête. De informatieavonden werden destijds ook goed bezocht.”*

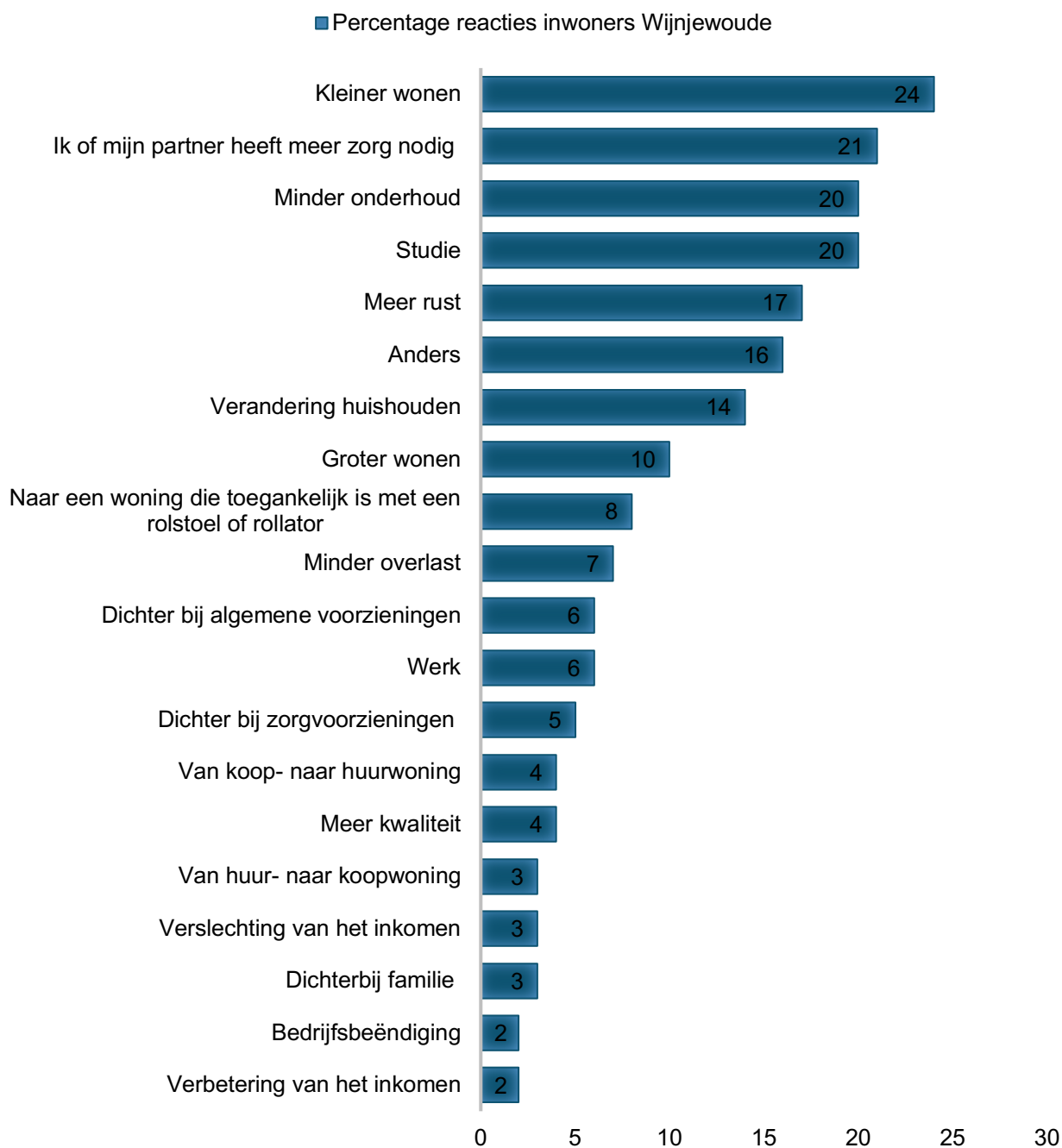
2.3 Verhuizen uit Wijnjewoude

Waarom verhuizen?

Van alle respondenten geeft 14% aan er nu aan te denken om te verhuizen. De overige 86% denkt hier nu niet over na. In 2018 had 22% van de respondenten uit Wijnjewoude verhuisplannen.

Wanneer men toch zou moeten verhuizen, lijkt de meest voor de hand liggende reden om kleiner te gaan wonen (24%). Daarna worden meer zorg nodig (21%) en minder onderhoud (20%) genoemd. Ook geeft 20% aan dat het volgen van een studie een reden zou zijn om uit Wijnjewoude te verhuizen.

Verhuisredenen

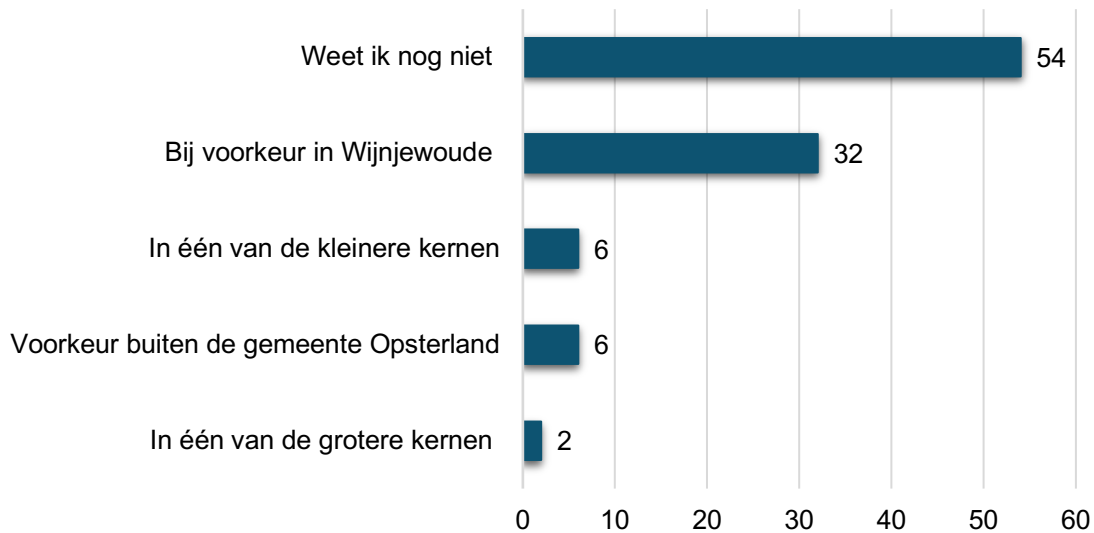
Bij 'anders' noemen respondenten de volgende redenen:

- Samen met ouders een woning realiseren, beleid van de gemeente is hierin star volgens de respondenten;
- Meer privacy in de tuin, kleinere tuin of juist een grotere tuin;
- Meer in het dorp wonen, of in een andere buurt;
- Levensloopbestendige woning;
- Kleinere ecologische voetafdruk bewerkstelligen;
- Vanwege verkeersoverlast op de Weinterp;
- Emigreren;
- Wanneer het dorp op sociaal gebied achteruitgaat.

Locatie nieuwe woonplaats

Wanneer men zou moeten verhuizen, weet het merendeel van de respondenten nog niet waar zij naartoe zouden willen verhuizen (54%). 32% van de respondenten geeft de voorkeur aan Wijnjewoude. Vier jaar geleden wilde 28% van de respondenten binnen het dorp verhuizen en gaf 39% aan dit nog niet te weten.

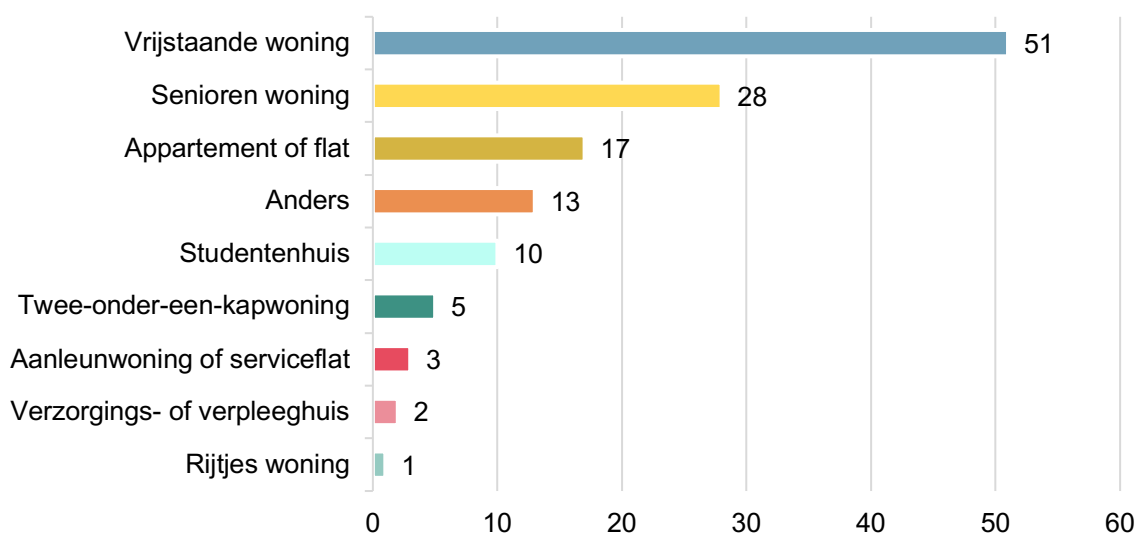
Nieuwe woonplaats

Type woning

De meeste respondenten verhuizen het liefste naar een vrijstaande woning (51%), wanneer zij zouden moeten verhuizen. 28% zou dan graag naar een seniorenwoning verhuizen. Ook een appartement of flat komt redelijk vaak naar voren (17%). Vier jaar geleden gaf ook de meerderheid van de respondenten de voorkeur aan een vrijstaande woning. Bij anders noemen respondenten een levensloopbestendige woning, een Tiny house, een boerderij en een woonvorm samen met de ouders.

Gewenste woning bij verhuizing

Tijdens het dorpsgesprek geven aanwezigen aan dat een project met Tiny Houses wenselijk is. En dan het liefst voor een mix van alle leeftijden: *“Dit type wonen past juist goed bij Wijnjewoude, vanwege het natuurlijk wonen”*. Plaatselijk Belang is hierover al in gesprek met de gemeente.

2.4 Waarom het prettig wonen is in Wijnjewoude

Hieronder volgt een greep uit de, door de inwoners van Wijnjewoude, genoemde redenen waarom het prettig wonen is in Wijnjewoude.

In Wijnjewoude is het fijn wonen in het buitengebied met rust en natuur. Wijnjewoude biedt daarnaast de mogelijkheid om vrij te wonen. Er zijn vriendelijke mensen, een vertrouwde omgeving en inwoners van Wijnjewoude voelen zich hier thuis. Er zijn voldoende voorzieningen, zoals een supermarkt, school en sportgelegenheid. Wijnjewoude is kleinschalig en iedereen kent elkaar. De mensen zijn rustig en vriendelijk. Respondenten beoordelen Wijnjewoude al een erg betrokken dorp met veel mooie burgerinitiatieven.

“Kleinschalig, mooie natuur. Veel goede burgerinitiatieven. Leuk dorps huis, mooie supermarkt, fantastische energiecoöperatie.”

(Quote respondent dorpspiegels)

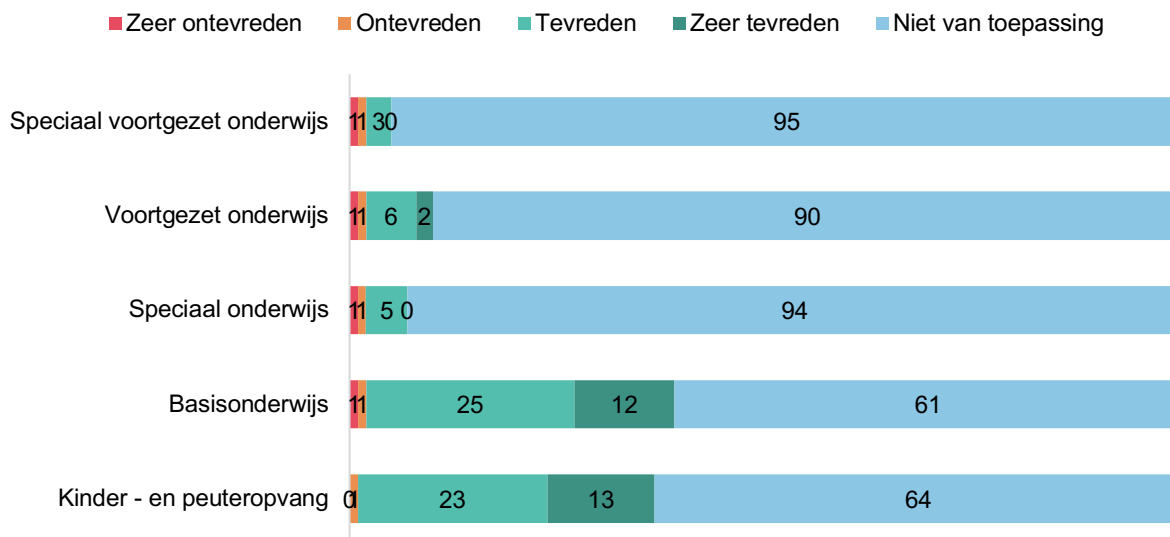
3 Onderwijs in Wijnjewoude

In dit hoofdstuk is beschreven hoe de respondenten denken over het aanbod, de reisafstand en de kwaliteit van de onderwijsvoorzieningen in Wijnjewoude. In Wijnjewoude valt het merendeel van de respondenten in de leeftijdscategorie 50+, hierdoor is bij dit onderdeel veel 'niet van toepassing' ingevuld. We kunnen ervan uitgaan dat de meeste respondenten geen schoolgaande kinderen meer hebben. Daarnaast zijn voorzieningen, zoals het speciaal voorgezet onderwijs, voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs niet aanwezig in Wijnjewoude. Daarom is het moeilijk om gefundeerde uitspraken over dit onderdeel van het onderzoek te doen. Wel is in Wijnjewoude te zien dat met name over het basisonderwijs en de kinder- en peuteropvang relatieve tevredenheid is.

3.1 Aanbod van onderwijs in Wijnjewoude

Van de respondenten die iets kunnen zeggen over het aanbod van onderwijsvoorzieningen in Wijnjewoude is het merendeel tevreden. Met name over het basisonderwijs en de kinder- en peuteropvang geeft zo'n 25-30% aan tevreden tot zeer tevreden te zijn. Voor de overige respondenten was deze vraag niet van toepassing.

Tevredenheid over aanbod van onderwijsvoorzieningen

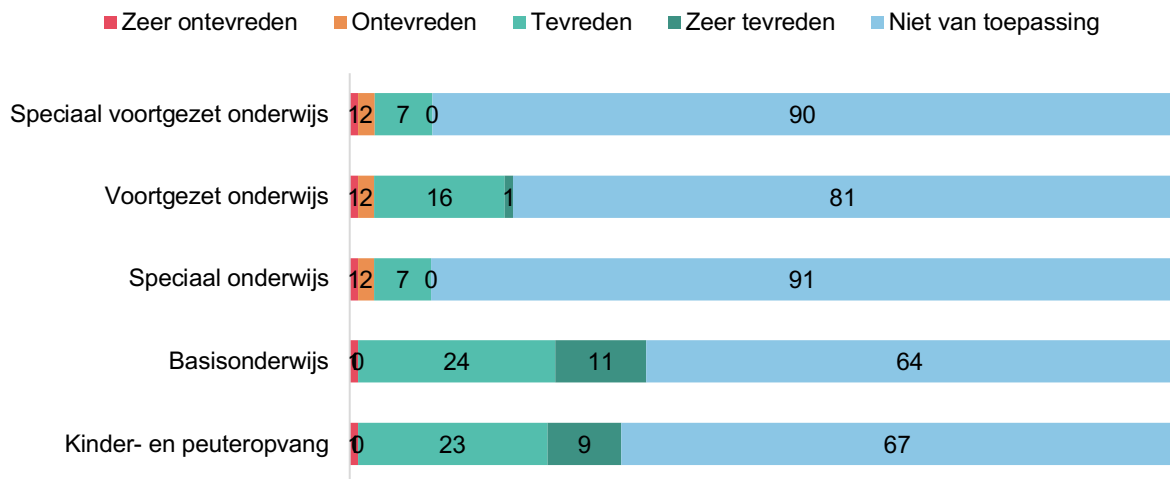

3.2 Reisafstand naar onderwijsvoorzieningen

Ook de reisafstand tot onderwijsvoorzieningen is voor veel respondenten niet van toepassing. Daar waar respondenten er wel iets over kunnen zeggen, met name met betrekking tot het basisonderwijs en de kinder- en peuteropvang, is men tevreden tot zeer tevreden. Wel is een klein deel ontevreden over de reisafstand naar het speciaal (voortgezet) onderwijs en het voortgezet onderwijs. Dit begrijpen de aanwezigen tijdens het dorpsgesprek niet: *“Je weet dat 10 km fietsen hoort bij wonen in een dorp.”*

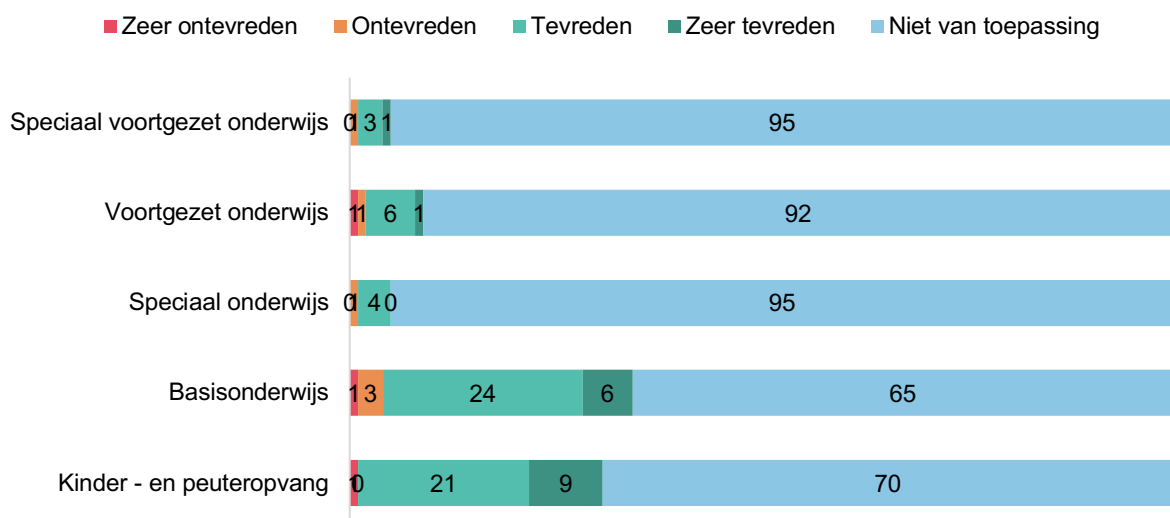
Tevredenheid over reisafstand tot onderwijsvoorzieningen

3.3 Kwaliteit van onderwijsvoorzieningen in Wijnjewoude

De meeste respondenten geven ook bij de kwaliteit van de onderwijsvoorzieningen aan dat dit niet van toepassing is voor hen. Over het basisonderwijs en de kinder- en peuteropvang is men over het algemeen tevreden tot zeer tevreden. Wel geeft 4% van de respondenten aan ontevreden te zijn over de kwaliteit van het basisonderwijs in Wijnjewoude.

Tevredenheid over kwaliteit van onderwijsvoorzieningen

4 Bewegen & gezondheid

In dit hoofdstuk is aan respondenten gevraagd of zij lid zijn van een sportvereniging, hoe zij de sportvoorzieningen in hun dorp ervaren en hoe zij hun gezondheid over het algemeen ervaren.

4.1 Sportvoorzieningen

Lidmaatschap sportvoorzieningen

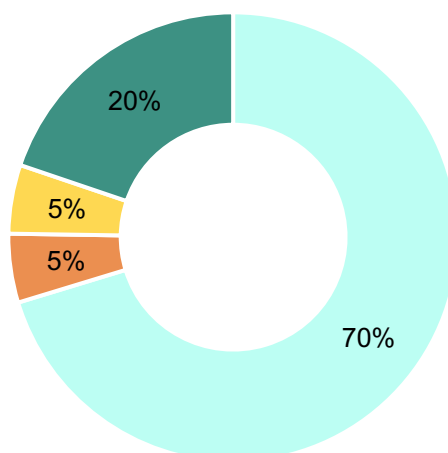
Voor dit onderdeel is bevestigd of respondenten passief lid (alleen als lid ingeschreven), deelnemer (ook deelnemen aan activiteiten), actief lid (bestuursfunctie/organiseren van activiteiten) of geen lid zijn van een sportvereniging in hun dorp.

De meeste respondenten geven aan geen lid te zijn van een sportvereniging (70%). 20% is actief lid bij een sportvereniging. Tijdens het dorpsgesprek geven aanwezigen aan dat er in Wijnjewoude ook veel bewogen wordt buiten een sportvereniging om. Zo wordt veel gewandeld, gefietst, hardgelopen, geskeelerd en gefitnest: *“Je kan 22 km fietsen binnen Wijnjewoude.”* Het dorps huis (De Swingel) heeft een fitnessruimte boven in het gebouw. Daar wordt goed gebruik van gemaakt.

Ook is in coronatijd de Ommetjesapp gepromoot door het Plaatselijk Belang. Het algemene doel van Plaatselijk Belang is buiten meer met elkaar in contact komen. Nieuwe activiteiten worden daarop uitgevoerd. Een wens is bijvoorbeeld het plaatsen van fitnessstoestellen buiten en dan vlak bij een speeltuin, zodat men elkaar makkelijker ontmoet. *“Belangrijk hierbij is dat er iets omheen georganiseerd wordt zoals een app-groep. Het begint met een goed plan, daarna financiële middelen zoeken, bijvoorbeeld Bluezone geld, of vanuit De Friesland.”*

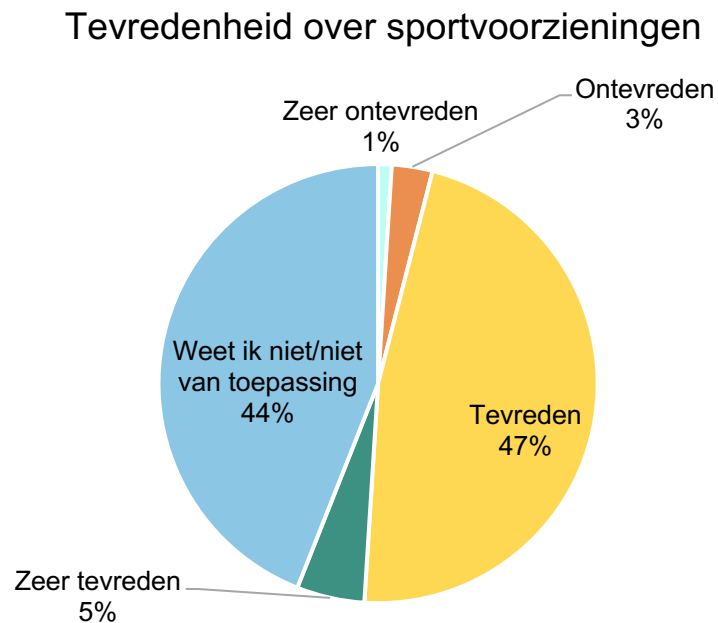
Lidmaatschap sportvereniging

■ Geen lid ■ Passief lid ■ Deelnemer ■ Actief lid

Tevredenheid over de sportvoorzieningen

52% van de respondenten geeft aan tevreden tot zeer te tevreden te zijn over de sportvoorzieningen in Wijnjewoude. 44% weet dit niet of kan hier niets over zeggen. Van de respondenten die aangeven actief lid te zijn bij een vereniging, is het merendeel tevreden over de sportvoorziening. Hierbij moet wel de kanttekening geplaatst worden dat het ook best mogelijk is dat zij buiten Wijnjewoude aangesloten zijn bij een sportvereniging.

4.2 Ervaren gezondheid

Met merendeel van de respondenten in Wijnjewoude ervaart zijn/haar gezondheid als goed (74%). Slechts 1% ervaart de gezondheid als slecht en 16% geeft aan dit als uitstekend te ervaren. Dit percentage is vergelijkbaar met Opsterland als geheel. Daar ervaart 14% de gezondheid als uitstekend en 70% als goed. 1% van de respondenten over heel Opsterland ervaart zijn/haar gezondheid als slecht. Vier jaar geleden beoordeelde men de gezondheid in Wijnjewoude gemiddeld met een 7,6.

5 Ontmoeten en voorzieningen in Wijnjewoude

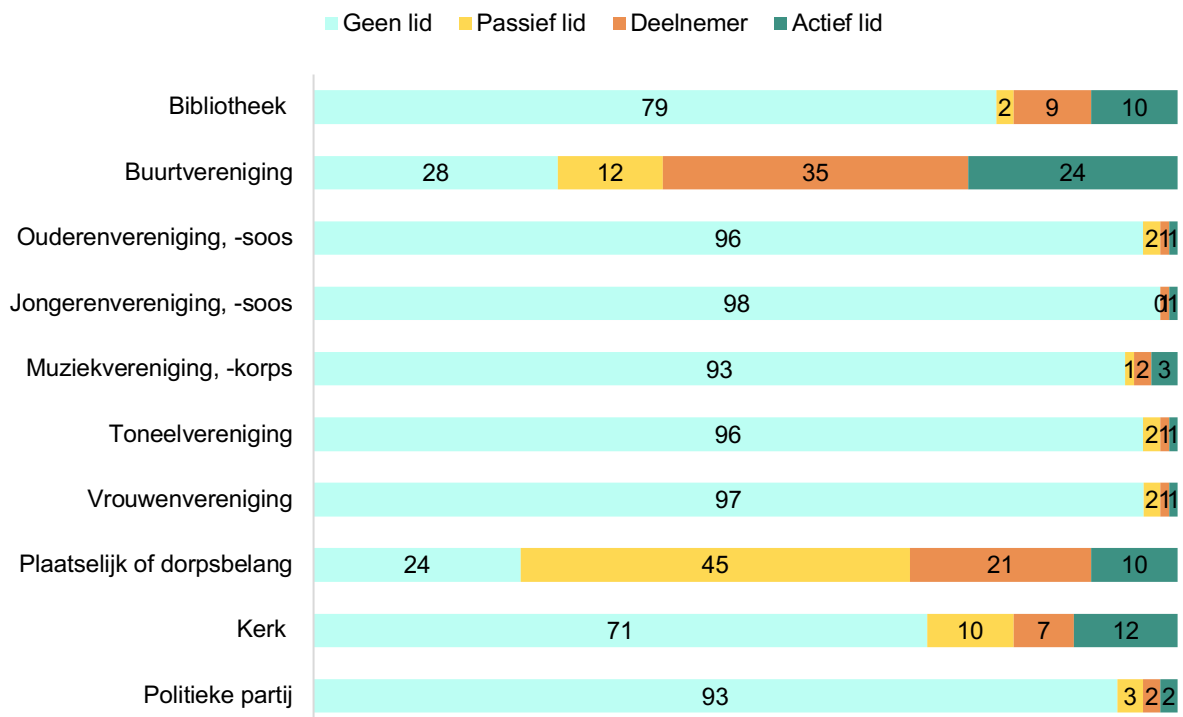
Dit hoofdstuk gaat over de maatschappelijke betrokkenheid van de inwoners uit Wijnjewoude. Er is bevestigd of zij lid zijn van maatschappelijke organisaties en of zij als vrijwilliger actief zijn. Verder is bevestigd in hoeverre inwoners van Wijnjewoude tevreden zijn over de voorzieningen in het dorp en of zij ook nog voorzieningen missen.

5.1 Lidmaatschap maatschappelijke organisaties in Wijnjewoude

Voor dit onderdeel is bevestigd of respondenten passief lid (alleen als lid ingeschreven), deelnemer (ook deelnemen aan activiteiten), actief lid (bestuursfunctie/organiseren van activiteiten) of geen lid zijn van een maatschappelijke organisatie in hun dorp.

In Wijnjewoude valt op dat veel respondenten betrokken zijn bij de buurtvereniging (71%) en bij Plaatselijk Belang (76%). Ook geeft 29% van de respondenten aan betrokken te zijn bij de kerk. Deze cijfers worden door de aanwezigen vanuit Plaatselijk Belang herkend tijdens het dorpsgesprek. Vier jaar geleden gaf 55% van de respondenten nog aan deel te nemen aan Plaatselijk Belang. Het percentage deelnemers aan de buurtvereniging is iets gedaald (was 74%).

Lidmaatschap maatschappelijke organisatie

5.2 Vrijwilligers in Wijnjewoude

38% van de respondenten geeft aan als vrijwilliger actief te zijn. Zij zijn in verschillende functies actief bij de volgende organisaties uit:

- Zonnebloem;
- Dorpsbelang;
- WEN;
- Sportverenigingen, zoals VV ODV, tennis en korfbal;
- Plaatselijk belang;
- Voedselbank;
- Humanitas;
- Kerk;
- Kom erbij (begeleiding van statushouders);
- Dorpshuis;
- Dorpssteunpunt;
- Code Hans;
- Bridgeclub;
- Hospice;
- KWF, darmkanker Nederland.

5.3 Tevredenheid over voorzieningen in Wijnjewoude

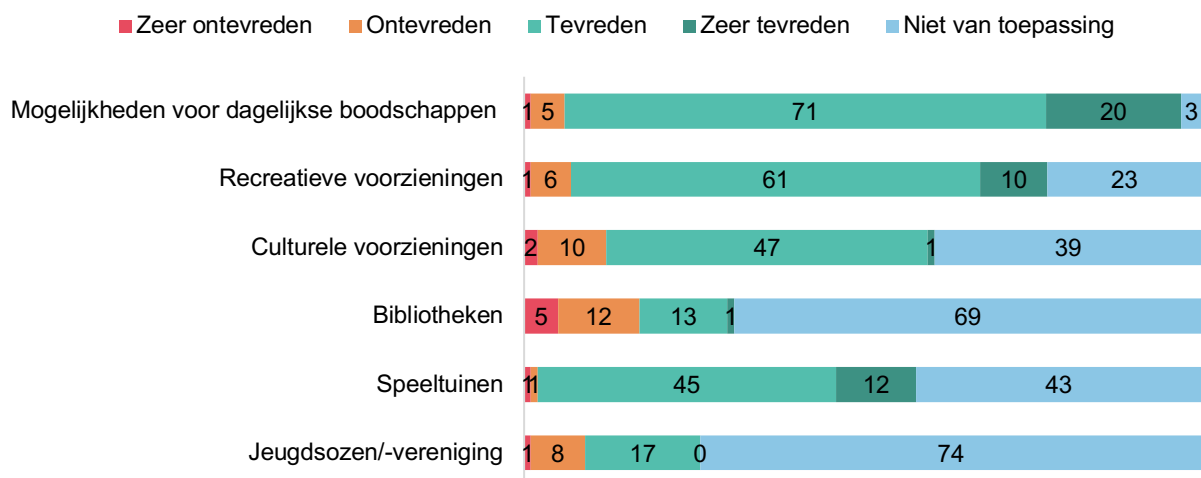
Tevredenheid over diverse voorzieningen

Daar waar respondenten een uitspraak kunnen doen over de verschillende voorzieningen in hun dorp, zijn zij relatief positief. Tijdens het dorpsgesprek wordt gesproken over de supermarkt, die opnieuw geopend is, door middel van een bewonersinitiatief.

“Met de komst van de supermarkt is het een stuk levendiger geworden in het dorp. Het idee van de ondernemers is om naast de winkel een koffiehoeke te starten. Samen met De Swingel gaat dit de levendigheid versterken is de verwachting.”

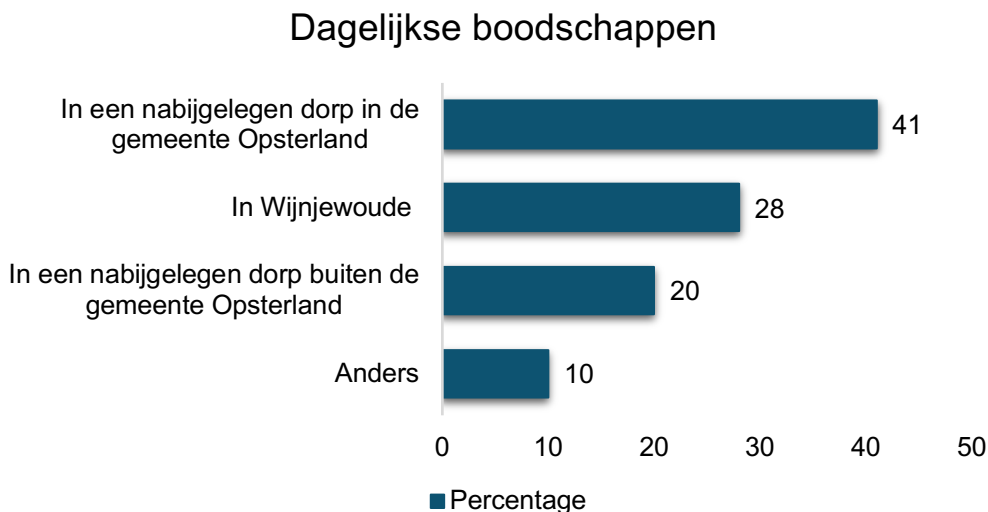
(Quote dorpsgesprek)

Tevredenheid over diverse voorzieningen

Dagelijkse boodschappen

De meerderheid van de respondenten doet de boodschappen in een nabijgelegen dorp in Opsterland (41%). 28% doet dit in Wijnjewoude. Bij anders noemen respondenten dat zij hun boodschappen doen waar het maar uit komt, of op de locatie van het werk en een deel van de respondenten laat de boodschappen bezorgen.

Gemiste voorzieningen in dorp

19% van de respondenten geeft aan voorzieningen in het dorp te missen. Zij geven aan onder andere de volgende zaken te missen:

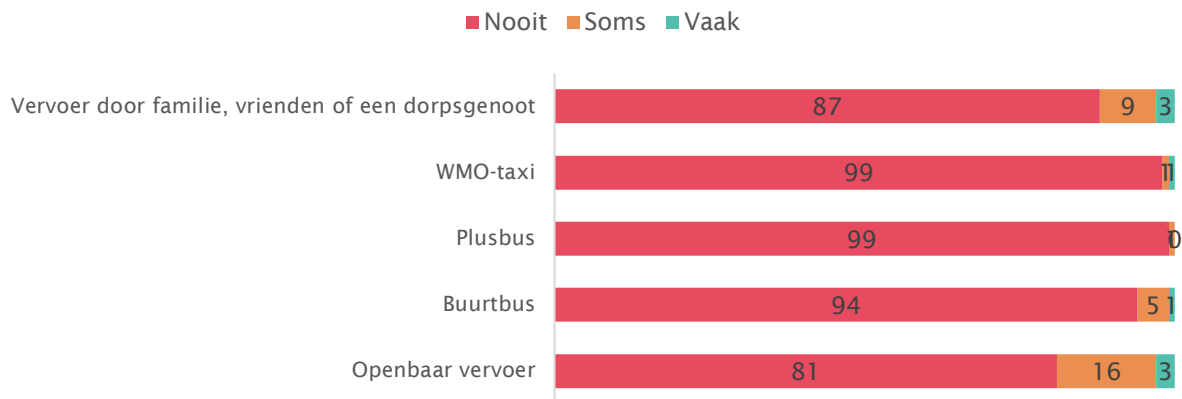
- Een winkel met streekproducten/fruit en groenteboer/bakker;
- Een gebouw met alle voorzieningen op het gebied van sport, school, en peuterspeelzaal bij elkaar. Nu is het verdeeld over verschillende locaties;
- Verf- en gereedschapswinkel;
- Sport voor volwassenen;
- Ontmoetingsplaats (bijvoorbeeld voor de jeugd);
- Snackbar en een restaurantje;
- Pinautomaat;
- Sportmogelijkheden in de openbare ruimte, zoals een parcours, skatebaan of fitnessstoestellen;
- Muziekvereniging/leenpunt bibliotheek;
- Een café of kroeg;
- Beter openbaar vervoer;
- Betaalbare huurwoningen;

5.4 Vervoersmogelijkheden

Gebruik diverse vervoersmogelijkheden

Het merendeel van de respondenten maakt nooit gebruik van onderstaande vervoersmogelijkheden.

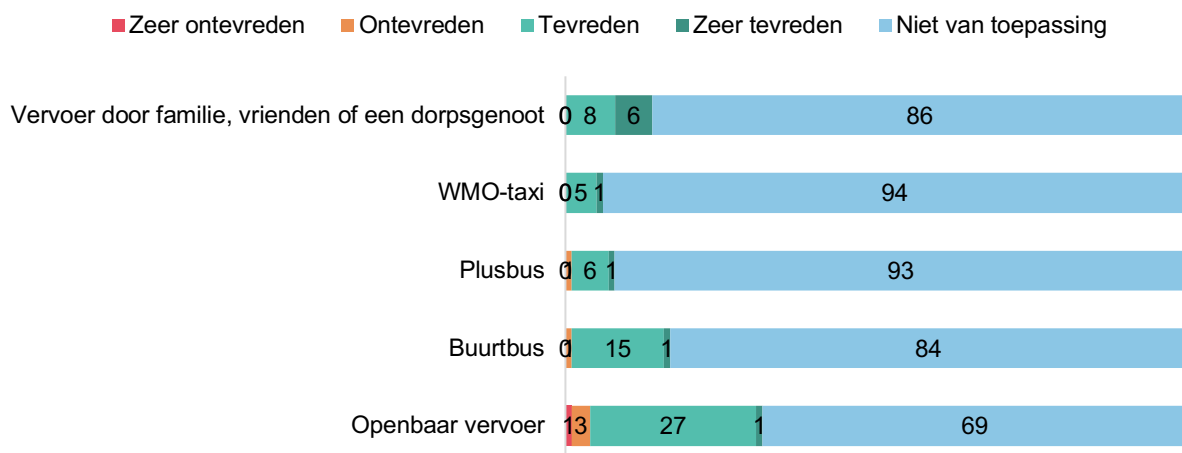
Gebruik diverse vervoersmogelijkheden

Tevredenheid over de vervoersmogelijkheden

Voor veel respondenten is de vraag over hoe tevreden zij zijn over de vervoersmogelijkheden niet van toepassing. Dit komt doordat zij in de vorige vraag al hebben aangegeven dat zij hier vrijwel nooit gebruik van maken. Een klein deel geeft aan ontevreden te zijn over het openbaar vervoer (4%).

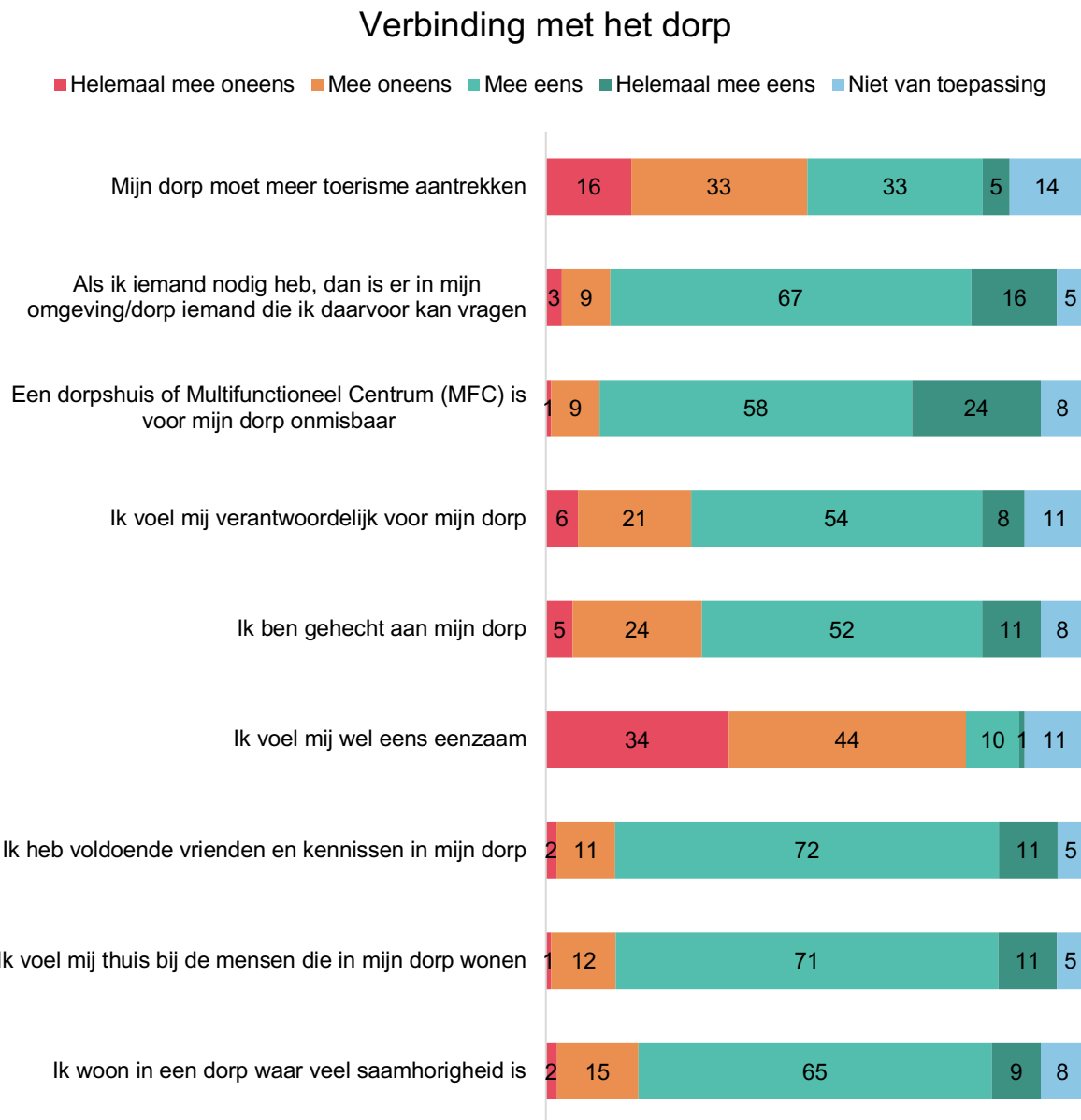
Tevredenheid over de vervoersmogelijkheden

Tijdens het dorpsgesprek geven aanwezigen aan dat het soms een hele reis is om met het openbaar vervoer ergens te komen vanuit Wijnjewoude: *“De bus naar Assen start relatief laat op de dag en rijdt op zaterdag beperkt. Dit beperkt de mogelijkheden om met de OV het land in te gaan. Ook kunnen jongeren na het stappen in Drachten niet meer met de bus thuiskomen, want de bus stopt om 22.00 uur.”*

5.5 Verbinding inwoners met het dorp Wijnjewoude

Om te onderzoeken hoe de respondenten uit Wijnjewoude denken over de verbinding met hun dorp is een aantal stellingen aan hen voorgelegd. Zij konden aangeven in hoeverre zij het hiermee eens of oneens zijn.

Het valt op dat er veel saamhorigheid wordt ervaren in Wijnjewoude. Ook voelen respondenten zich thuis in hun dorp en hebben zij voldoende vrienden en kennissen. Meer dan 80% van de respondenten is het (helemaal) eens met deze stellingen. Deze resultaten komen in grote lijnen overeen met de percentages van vier jaar geleden.

11% van de respondenten geeft aan zich wel eens eenzaam te voelen. In de analyse is geen oververtegenwoordiging van een bepaalde leeftijdscategorie te zien in Wijnjewoude. Respondenten die aangeven zich wel eens eenzaam te voelen, zijn van allerlei leeftijden. Dorpsbewoners geven tijdens het dorpsgesprek aan dat in Wijnjewoude het initiatief Kom Erbij en de lokale kerken zich inzetten voor mensen die zich eenzaam voelen. Zij hebben in beeld wie deze mensen zijn en bezoeken hen op een laagdrempelige manier.

29% van de respondenten is in mindere mate gehecht aan het dorp Wijnjewoude en 49% vindt niet dat het dorp meer toerisme aan moet trekken. Tijdens het dorpsgesprek wordt aangegeven dat er nu zo'n 14 tot 15 bedrijven actief zijn in de toeristensector: *“Dit werkt positief, het geeft ook voorzieningen voor het dorp zelf.”* Er wordt nu nog wel een brasserie voor fietsers gemist. De Swingel wordt niet gevonden door toeristen terwijl het wel wat zou kunnen bieden. De bakker zou een zitje kunnen maken, maar gebruikt dit niet.

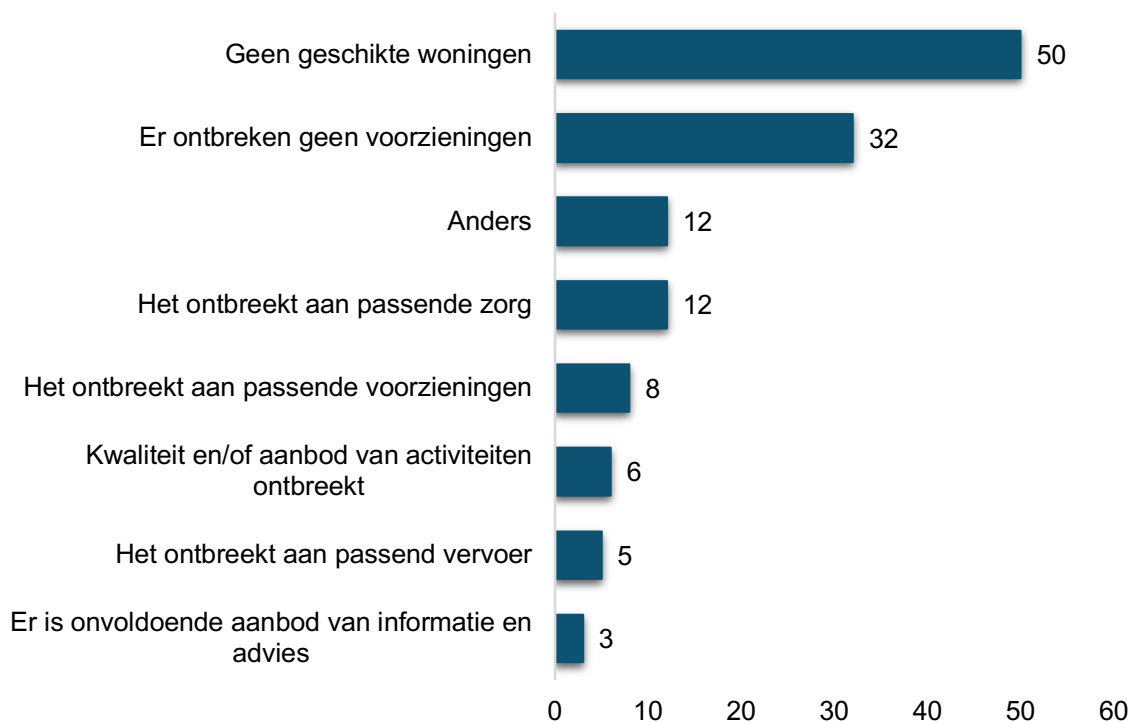
6 Zorg in Wijnjewoude

In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de mogelijkheden voor zelfstandig wonen in Wijnjewoude voor oudere mensen en mensen met een beperking. Daarnaast zijn respondenten bevroegd op waar zij zich toe wenden wanneer zij vragen hebben over bepaalde thema's.

6.1 Zelfstandig wonen in Wijnjewoude

Respondenten geven aan dat het in Wijnjewoude ontbreekt aan geschikte woningen (50%) voor oudere mensen of mensen met een beperking. Daarna wordt het ontbreken van voorzieningen genoemd (32%). Bij 'anders' geven respondenten aan dat het Wâldhûs net is verbouwd en dat er in de toekomst waarschijnlijk meer voorzieningen bij moeten komen als iedereen in het eigen dorp wil blijven wonen. Daarnaast geven respondenten aan dit nog niet goed te kunnen beoordelen vanuit hun situatie.

Zelfstandig wonen in Wijnjewoude

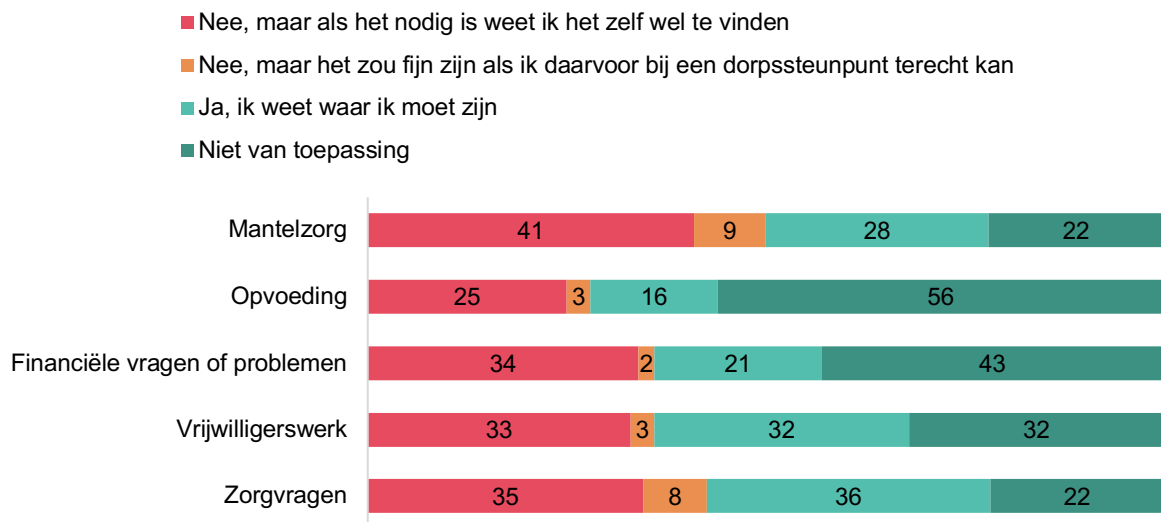

6.2 Ondersteuningsmogelijkheden in Wijnjewoude en de gemeente

Vraag & antwoord

De meeste respondenten geven aan op dit moment nog niet precies te weten waar zij met bepaalde vragen terecht te kunnen. Maar zij weten dit zelf wel te vinden, mocht dit nodig zijn. Daarnaast weet een aanzienlijk deel van de respondenten al wel waar zij moeten zijn.

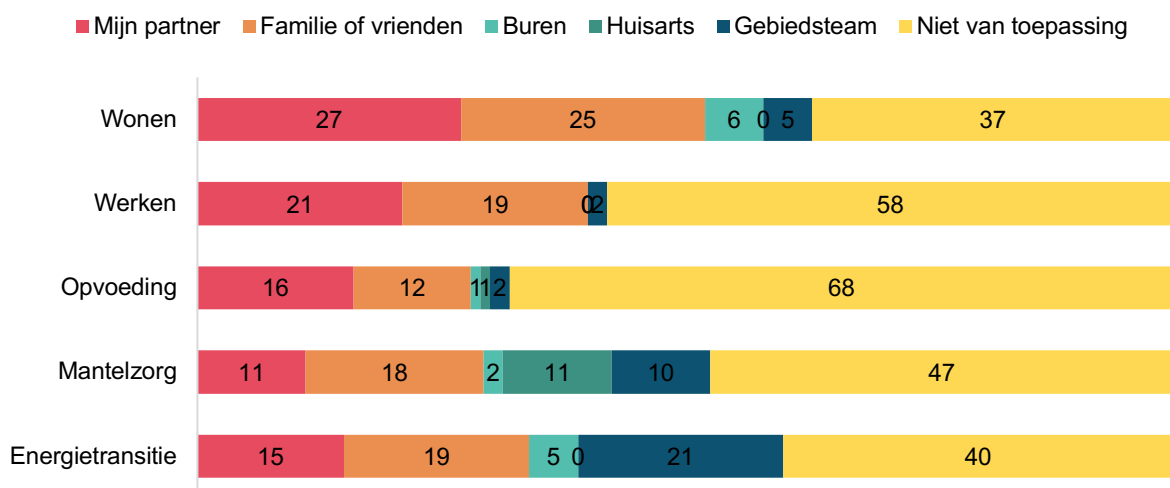
Is bekend waar inwoners met vragen terecht kunnen?

Wie heeft het antwoord?

Wanneer van toepassing, worden de meeste vragen in eerste instantie binnen de eigen omgeving gesteld. Respondenten gaan hierover het gesprek aan met hun partner, familie of vrienden.

Wie heeft het antwoord?

7 Nabranders

Aan het einde van de vragenlijst kregen respondenten de mogelijkheid om aan te geven of zij nog onderwerpen gemist hebben of dat zij nog iets anders kwijt willen. In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste onderwerpen die uit de antwoorden naar voren komen.

1. **Woningbouw.** Dit ligt op dit moment stil in Wijnjewoude. Het is belangrijk dat er nieuwe woningen voor verschillende doelgroepen worden gebouwd.
2. **Onderhoud en verkeersveiligheid** op bepaalde plekken in het dorp is belangrijk voor verschillende respondenten. Er wordt geluidshinder ervaren van de N381. De zichtbaarheid van handhaving wordt hierin gemist. Ook wordt tijdens het dorpsgesprek aangegeven dat er veel vernielingen in het dorp plaatsvinden van bloembakken en verkeersborden. En wordt aangegeven dat ook veel verkeersborden vies en daardoor niet goed leesbaar zijn.
3. Er zijn respondenten die **overlast** ervaren door houtkachels. Ook geven respondenten aan overlast te ervaren van auto's die hun auto bij het voetbalveld parkeren. Deze schijnen met hun lampen in de woning.
4. Een aantal respondenten vindt het belangrijk dat de **mestvergister** er niet komt.
5. Plaatselijk Belang geeft aan het een gemiste kans te vinden dat de respons op de vragenlijst nu lager ligt dan vier jaar geleden. De vorige keer is de vragenlijst door Plaatselijk Belang verspreid, men vindt dat de enquête nu te kort van te voren is verspreid, waardoor dit niet meer mogelijk was. Zij geven het advies de volgende keer eerder te beginnen en dezelfde vragen als de afgelopen jaren te stellen, anders is het moeilijk vergelijkingen te maken en ontwikkelingen te zien.

